

*Мильченко Марія Романівна,
здобувач освітньої програми «Менеджмент»,
НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна*

*Биба Володимир Васильович,
к.т.н., доцент кафедри менеджменту і логістики,
НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава, Україна,
Bibavv1@ukr.net,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0949-206X>*

ІНТЕГРАЦІЯ СТАРТАП-ПРОЄКТІВ У СИСТЕМУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

У сучасних умовах розвитку економіки, що характеризуються високим рівнем динамічності, глобалізаційними процесами та цифровізацією, особливого значення набуває здатність організацій до швидкої адаптації та впровадження інновацій. Традиційні підходи до стратегічного управління, орієнтовані переважно на стабільність і довгострокове планування, вже не повною мірою відповідають вимогам сучасного бізнес-середовища. У зв'язку з цим зростає роль стартап-проектів як інструменту забезпечення інноваційного розвитку підприємств і підвищення їх конкурентоспроможності [1].

Відповідно до сучасних наукових підходів, стратегічне управління розглядається як процес формування, реалізації та контролю стратегій, спрямованих на досягнення довгострокових цілей організації в умовах змінного зовнішнього середовища. При цьому, як зазначає І. Ансофф, ключовим завданням стратегічного управління є забезпечення відповідності між потенціалом підприємства та можливостями ринку [1]. Саме в цьому контексті стартап-проекти можуть розглядатися як інструмент розширення стратегічного потенціалу організації.

Стартап-проекти є специфічною формою інноваційної діяльності, що характеризується високим рівнем невизначеності, ризикованості та орієнтацією на створення нових продуктів, послуг або бізнес-моделей. За підходом Е. Ріса, стартап є організацією, створеною для пошуку масштабованої та повторюваної бізнес-моделі в умовах невизначеності [2]. Такий підхід передбачає використання експериментальних методів управління, що суттєво відрізняє стартапи від традиційних бізнес-проектів.

Інтеграція стартап-проектів у систему стратегічного управління організації передбачає їх органічне включення до стратегічних процесів підприємства, що охоплюють етапи стратегічного аналізу, планування, реалізації та контролю. Важливою умовою такої інтеграції є узгодження цілей стартап-проектів із загальною стратегією підприємства, що дозволяє забезпечити їх внесок у досягнення стратегічних орієнтирів розвитку [3].

У цьому контексті особливої уваги потребує формування стратегічного портфеля організації, до якого включаються як традиційні напрями діяльності, так і інноваційні стартап-проекти. Згідно з підходами М. Портера, конкурентні переваги підприємства формуються за рахунок ефективного поєднання різних видів діяльності, що забезпечують унікальність його позиції на ринку [3]. Включення стартап-проектів до стратегічного портфеля дозволяє підвищити гнучкість організації, диверсифікувати ризики та створити передумови для довгострокового розвитку.

Одним із ключових механізмів інтеграції стартапів є використання концепції відкритих інновацій, запропонованої Г. Чесбро. Відповідно до цієї концепції, підприємства повинні активно використовувати як внутрішні, так і зовнішні джерела

інновацій, що дозволяє прискорити процес розробки нових продуктів і підвищити ефективність інноваційної діяльності [4]. Стартуп-проекти у цьому випадку виступають важливим елементом інноваційної екосистеми організації.

Водночас ефективна інтеграція стартуп-проектів неможлива без адаптації управлінських підходів до умов невизначеності. Зокрема, значного поширення набувають гнучкі методології управління, такі як Scrum, що передбачають ітеративний підхід до реалізації проектів, постійний зворотний зв'язок та швидке реагування на зміни [5]. Використання таких підходів дозволяє підвищити ефективність управління стартапами та забезпечити їх успішну реалізацію в межах організації.

Не менш важливим аспектом є розвиток інноваційно орієнтованої корпоративної культури, яка сприяє формуванню підприємницького мислення, готовності до ризику та підтримки інноваційних ініціатив. Як зазначає П. Друкер, інновації є результатом цілеспрямованої діяльності, що потребує відповідного управлінського середовища та культури [6]. Саме тому формування сприятливого організаційного клімату є важливою передумовою інтеграції стартуп-проектів у стратегічну систему управління.

Крім того, важливим є питання ресурсного забезпечення стартуп-проектів, зокрема інвестиційної підтримки. Дослідження вітчизняних науковців свідчать про те, що ефективний розвиток стартапів значною мірою залежить від доступу до фінансових ресурсів, а також від здатності організації забезпечити їх раціональне використання [7]. У цьому контексті інтеграція стартуп-проектів у стратегічне управління дозволяє оптимізувати процес розподілу ресурсів та підвищити ефективність інвестиційної діяльності.

Особливого значення набуває також формування системи оцінювання ефективності стартуп-проектів. На відміну від традиційних підходів, що базуються переважно на фінансових показниках, оцінювання стартапів повинно враховувати такі критерії, як інноваційність, потенціал масштабування, швидкість виходу на ринок та стратегічна значущість для організації [2; 5]. Це дозволяє більш комплексно оцінити результати їх реалізації та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Таким чином, інтеграція стартуп-проектів у систему стратегічного управління організації є складним і багатограним процесом, що потребує комплексного підходу до поєднання традиційних та інноваційних методів управління. Її реалізація сприяє підвищенню адаптивності підприємства, формуванню стійких конкурентних переваг та забезпеченню довгострокового розвитку в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Ключові слова: стартуп, стратегічне управління, потенціал підприємства

Список використаних джерел:

1. Ансофф І. Стратегічне управління. – К.: Основи, 2009. – 519 с.
2. Ries E. The Lean Startup: How Today's Entrepreneurs Use Continuous Innovation to Create Radically Successful Businesses. – New York: Crown Business, 2011.
3. Porter M. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. – New York: Free Press, 2008.
4. Chesbrough H. Open Innovation: The New Imperative for Creating and Profiting from Technology. – Boston: Harvard Business School Press, 2003.
5. Schwaber K., Sutherland J. The Scrum Guide. – 2020.
6. Drucker P. Innovation and Entrepreneurship. – New York: Harper & Row, 2007.
7. Byba V.V., Minialenko I.V. Start-up: search of ways of investment support for development of small business. *Науковий вісник Полісся*. 2018. № 1 (14). с. 157–163.